

ע.ע.

פרוטוקול מס' 8 / ג'

מישיבת ועדת-העבודה
שהתקיימה ביום ד', ט' ב שבט תשי"ד - 13.1.54
(בשעה 9.00)

חברי הוועדה:

נ כ ח ר :

- ה. ברגר - היו"ר
- ב. צ. הראל
- א. וילנסקה
- ז. שברסקי
- ח. למדן
- ט. קלטר
- י. ריפתין
- א. שוסטק
- ד. טרי
- א. תבורי

סוזמנים:

- א. אפרתי - סגן סר החקלאות
- ה. עילם - הסנהל הכללי של מסד העבודה.
- ה. בר-ניב - היועץ המשפטי של מסד העבודה.
- ה. פניגר - מטעם "יכין-חק"ל"
- ה. הרפז

ח ט ר ר :

- ד. בסתוני
- ע. גוברין
- פ. חסדאן
- ק. כהנא
- א. סטופ
- א. רימלט

סדר-היום:

1. הצעת חוק הנכים (תגמולים ושיקום) (תיקון מס' 3), תשי"ג-1952.
2. ענין המועצה לפי חוק הביטוח הלאומי;
3. שמיעת נציגי גופים שונים בקטר לתכניות ההתיישבות ושילובן במציאת פתרון בטצב התעסוקה.

ע.ע.

א. הצעת חוק הנכים (תגמולים ושיקום) (תיקון מס' 3), תשי"ג-1952:

היו"ר ה. ברגר: יוחח אה הישיבה.

לפני יבועיים נבחרה וועדת טענה לטיפול בחוק נכי מלחמת העולם השנייה, וניתן לה יפוי כוח להחליט בסמכות הוועדה כולה. עכשיו יבנו בסדר-היום עוד חוק נכים, חוק נכי הצבא-הבריטי, המכוון לבריגדה ולשירות פעיל ביחידה לוחמת של ארגון ההגנה בארץ-ישראל או שירות, על פי קריאת המוסדות הלאומיים בא"י, ביחידה לוחמת של צבאות הממלכה המאוחדת של בריטניה. מכיון ששני חוקים אלה צמודים ויש להביאם ביחד למליאת הכנסת, אני מבקש לתת לאותה וועדת-טענה אותה סמכות לספל בחוק השני.

קלמר: אני מבקש לצרפני לוועדת המטענה,

הוחלט כי וועדת המטענה אשר טיפלה בהצעת חוק נכי מלחמות שלפני הקמת המדינה, תספל גם בחוק הנכים (תגמולים ושיקום) (תיקון מס' 3). כן הוחלט לצרף לוועדה אה חבר-הכנסת קלמר.

ב. ענין המועצה לפי חוק הביטוח הלאומי:

קלמר: אני מבקש לדחות אה הדיון בסעיף זה לישיבה הבאה.

ה' בר-ניב: אנו מבקשים מאוד לא לדחות אה הדיון בסעיף זה, כי חוק הביטוח הלאומי צריך להיכנס לחקפון ב-1 באפריל, ואנו חייבים להביא בפני המועצה, בין היתר, את כל החקנות הקשורות בחוק זה, והמדובר ב-300-400 סעיפים של חקנות. אחרי החלטת הוועדה בקיר להרכב המועצה, קיימת עוד בעייה שכל גוף וגוף צריך לכנות אה האנשים, פעולה שאף היא גוזלת זמן, כך שאפילו אם תחליטו היום בקיר לענין זה, נצליח בקוטי לכנס את המועצה לפני סוף החודש. אנו גם רוצים מאוד ששרת-העבודה תהיה נוכחח בישיבה הראשונה של המועצה, והיא יוצאת לחו"ל ב-10 לפברואר.

י. ריפתין: רק לפני 10 דקות ראיתי לראשונה את הצעת מ"רד העבודה להרכב כועצת המוסד לביטוח לאומי, אני רואה צורך להתיעץ בענין זה גם עם שולחי, באופן יותר מצומצם, וגם עם מוסדות הסתדרות העובדים, על כן, אני תושך בהצעת חבר-הכנסת קלמר, לדחות אה הדיון בסעיף זה לסבוע ימים.

ד"ר לוטן: אני מבקש שהוועדה תיכנס היום לדיון, תסמע את ההסברות הדרושות ותחליט אה"כ מה לעשות.

ע.ע.

היו"ר ה. ברגר:

אני מציע שנשמע היום את ההסכרות
הדרושות, את החיובים וההחלטות
לשכונת ה'א'.

ד"ר לוטן:

סעיף 74(ג) לחוק הביטוח הלאומי,
חסי"ד-1953 קובע, שהמועצה הראשונה

של המוסד לביטוח לאומי תתמנה על ידי שרת-העבודה לאחר החייצות
בוועדת העבודה של הכנסת.

לפני שרת-העבודה היו שתי אפשרויות

ביחס לסינוני המועצה, היות וחוג המבוססים לפי החוק היא כל האוכלוסייה,
אשר תשקף את הרכב הכנסת, ובצורה כזאת אפשר היה לתת נציגות מתאימה.
דרך זו לא נראתה לשרת-העבודה, כיון שהיא בכל זאת רצתה לתת ביטוי
מסויים להרכב המסקי של הישוב, שההרכב המסקי ישתקף במועצה. בעולם
ישנן כמה שיטות למתן ביטוי זה, ואחד העקרונות המקובלים ברוב הארצות
הוא: הואיל והעניין הזה נוגע למסק, לתת ביטוי זה לשינוי החוגים
החשובים ביותר במסגלה - העובדים והמעבידים. לו הביטוח הלאומי היה
מקיף רק את שני החוגים האלה, אפשר היה להסתפק בזה; אולם הביטוח
הלאומי מקיף גם שכבות וענפי משק אחרים שאינם שייכים לחוגים אלה,
ולכן ניתנה בהצעה זו ביטוי גם לסוג הסלישי של עובדים - לעובדים
העצמאיים, לפי החוק, העובדים העצמאיים הם אנשים העומדים בראשות
עצמם או מעסיקים מספר מסויים קטן של עובדים, שמספרם לא יעלה על
המספר שייקבע ע"י שרת העבודה בתקנות.

נוסף לזה חשבה שרת העבודה לנכון

להכניס למועצה 3 מוסמים, אנשים שיהיו חברי המועצה בתוקף מוסמחותם
בשטח הביטוח הלאומי.

לבסוף, נחוץ היה להבטיח את השתתפות

נציגי יתר משרדי המסגלה שלהם נוגע הדבר. היה רצון לתת ייצוג גם
לארגוני הנשים, ואנו פנינו למועצת ארגוני הנשים בבקשה להציע שתי
נציגות. גם מחלקת הקליטה של המוכנות הוצעה להיות חברה במועצה,
בהתחשב עם הצורך לייצג באופן מיוחד את האינטרסים של העולים החדשים.

על סמך הסיקולים הללו הגיעה שרת-

העבודה להצעת ההרכב כדלקמן:

6 נציגי מסגלה (2 נציגי משרד העבודה ונציג אחד מהמשרדים
הבאים: סעד, בריאות, אוצר, מסחר ותעשייה.)

3 חברים שיתמנו אישית על-ידי שרת-העבודה כמוסמים;

1. נציג המוכנות היהודית, מחלקת הקליטה;

10 נציגי עובדים (7 מההסתדרות הכללית של העובדים העברים בא"י;

1 הפועל המזרחי;

1 הסתדרות העובדים הלאומית;

1 פועלי אגודת-ישראל);

10 נציגי מעבידים (3 מהתאחדות בעלי התעשייה;

1 נציג התעשייה ההסתדרותית;

2 התאחדות האכרים;

1 המחדרות הסוחרים;

1 התאחדות בעלי המלאכה;

1 ארגון קבלנייה והבונים;

1 נציג קבלנות ההסתדרותית). (הכוונה לסולל-כוונה).

(הסדר)

- 2 נציגות כמועצה ארגונית הנייה;
- 4 נציגי עובדים עצמאיים (1 נציג הקיבוצים, ייוצע ע"י המרכז החקלאי;
- 1 נציג מועבי העובדים;
- 1 נציג החלטות הסעמד הבינוני, ייוצע ע"י חברת "בוהן";
- 1 נציג ההסתדרות הרפואית);

ביחס למחן מספר יורה של נציגים ל-3 הסתדרות העובדים, נלבד ההסתדרות הכללית של העובדים העברים, עליה להגיד שיש מזה אי-צדק מסויים, אשר נובע מזה לפועלי אגודת-ישראל לא מגיע נציג שלח לעומת הפועל המזרחי ואולי גם לעומת הסתדרות העובדים הלאומית, אולם הקושי הזה מופיע חסיד כארץ יח רצון לתח לפחות נציגות אחת. המסדר עומד חסיד בפני קשיים גדולים כאשר הוא צריך להציע נציגות של ארגוני הפועלים, מפני שלמרות מאמצים רבים עוד טרם עלי בידינו לקבל נתונים מדוייקים על מספר החברים ב-3 הסתדרות העובדים שהזכרתי - מהסתדרות העובדים הכללית אנו מקבלים כל ינה נתונים מדוייקים. היו הזדכנות יונות שלא יכולנו לבסס החלטה מסוימת על מספר נציגי העובדים, מפני שלא קיבלנו את המספרים האלה.

אני חושב כי ברור לוועדה, שצירוף חבר אחד למועצה יגרור צירוף 4-5 חברים נוספים, כי כל צירוף כזה מספיע על שיווי המיקל בהרכב. המסדר החדל להגיע להרכב מועצה, אשר יבטיח פעולה.

היו"ר ה. ברגר: האם בכל ההרכב היחה גם דאגה להבטיח את נציגות היישוב הערבי?

ד"ר לוסון: באנו בדברים עם המחלקה לאיסור מקצועי של הועד-הפועל של ההסתדרות וביקשנו מהמחלקה תכלול בנציגותה גם נציג של העובדים הערביים.

ח. לכרן: מדוע אין כמועצה נציגות של העובדים הסוציאליים, אשר עומדים בקשרים סעמיים עם חלקי ציבור סוניים?

ד"ר לוסון: ירח-העבודה חנוכה, כי הרעיון שייצגו העובדים הסוציאליים, ייוצג ע"י מסדר הסעד.

הוחלט שהדיון וההחלטה בקשר להרכב מועצת המוסד לביטוח לאומי יחיימו בישיבה הבאה.

ה' פניגור:

במשך שנה וחצי מאז קמה התנועה הזאת במסגרת הסתדרות העובדים, עברו על התנועה הזאת לא רק הישגים, כי אם גם כמה משברים. אני חושב שזהו סימן טוב, שאחרי שנה וחצי אנו יכולים כבר לסכם את הנסיון להעביר פועלים וותיקים להתיישבות על כל צורותיה ועל כל גווניה.

טרם שאמנה את הכסלונות והקשיים, אני רוצה להביא בפניכם כמה מספרים: עד כה עברו ונקלטו בהתיישבות על כל גווניה כ-3000 מספחות, מהן 1500 מספחות בהתיישבות הקיבוצית וכ-1500 מספחות בהתיישבות המושבתית. כ-500 מספחות מ-52 ישובי-עולים עברו למושב העובדים הקיימים. המספחים והשמות נמצאים בידי המרכז החקלאי ובידי הזרמים. 500 מספחות עברו ל-10 ישובים חדשים, שהוקמו במסגרת התנועה מן העיר אל הכפר, ואלה שמות הישובים.

פועלי ת"א-פ"ת.	-	פועלי ת"א-פ"ת.	-	צפון ג' לג' וליה	-	צדה חמד
פועלי חיפה.	-	פועלי חיפה.	-	גליל תחתון	-	כפר קיש מחודש
פועלי ירוסלים.	-	פועלי ירוסלים.	-	בית שאן	-	בית יוסף ב'
פועלי ירוסלים.	-	פועלי ירוסלים.	-	הגליל העליון	-	כפר יובל
פועלי ת"א והמושבות.	-	פועלי ת"א והמושבות.	-	דרום	-	גת סגולה
פועלי נמל חיפה.	-	פועלי נמל חיפה.	-	שומרון	-	כפר מאור
פועלי ת"א והמושבות	-	פועלי ת"א והמושבות	-	נגב	-	שובל א'
פועלי ת"א והמושבות	-	פועלי ת"א והמושבות	-	נגב	-	שובל ב'
פועלי ת"א והמושבות	-	פועלי ת"א והמושבות	-	נגב	-	ואדי טעריה

קומטיות - הציונים הכלליים
כפר-קיסון - הציונים הכלליים
שובלים - הפועל המזרחי

בסך-הכל נוסדו במשך השנה 13 ישובים

חדשים.

אני רוצה לציין, כי למרות הישגים אלה נמצאים ליד הגבול, העזיבה היתה כמעט אפסית, אלא שהישובים האלה התמלאו ב-100%, בגלל זה שבניית הבתים טרם נסתיימה. בכפר-מאור גוסרים עכשיו בניית 70 בתים - נמצאים במקום 64 מספחות; בגת-סגולה בונים 70 בתים - נמצאים במקום יותר מ-50 מספחות, ובמידה שנית מוכן, באה מיד מספחה. לפי הסכם איתנו ועם תנועת המושבים, איטרנו לחלק מהמספחות לעבור להתיישבות דק כאשר הבתים יהיו מוכנים.

אין לשער שכל 3000 האנשים שנרשמו ועברו להתיישבות, בטארו סם. היתה גם עזיבה, אבל יש להבדיל בין עזיבה של עולים שהלכו להתיישבות לפני 3-4 שנים לבין עזיבת ההתיישבות במסגרת התנועה מן העיר אל הכפר.

מתוך הנסיון טרכטנו במשך השנה וחצי, אנו יכולים לסכם שאין להצמיד את התנועה הזאת עם עליות וירידות במצב העבודה. לא תמיד מצב עבודה ירוד מביא להתיישבות את הרעבים ללחם, עסינו בזמן האחרון נסיון שלא הצליח. ניסינו לשכנע מחוסרי עבודה מרמלה ללכת להתיישבות, ולא הצלחנו. מתוך 1000 מחוסרי עבודה הלכו להתיישבות דק עשרות אנשים, וגם לגבי אלה איננו בטוחים שהם יטארו.

הסוכנות סינתה בזמן האחרון את התנאים היסודיים בהתיישבות. עד עכשיו בנו בתים בטוח של 32-30 מ"ר, בלי טיח וסירותים בחוץ. הבתים שנבנו ביישבים שבמסגרת התנועה מן העיר אל הכפר הם מסבי סוגים: א. בית מטיפוס "היוגב", אשר מגיע לטוח של 52 מ"ר, אולם הסוכנות בונה עכשיו רק 2 חדרים עם אפשרות להוסיף; ב. בית מטיפוס "גת סגולה", אשר מגיע לטוח של 45 מ"ר, אשר נסופו של דבר אף הוא יהיה בית כפרי אשר יוכל לספק מספחה, פחות או יותר. במחצית הישובים החדשים נעשה נסיון חדש - המתיישבים השתתפו בסכום של 500 ל"י. זה היה לפני שנה וחצי, כאשר לפועלים היו עוד חסכוניות. כאשר הפועלים הלכו להתיישבות בזמן מאוחר יותר, במידה שהם היו מחוסרי עבודה, הם אכלו את חסכוניהם ולא יכלו להסיע כספים

ע.ע.

בהתיישבותם. ישנם גם מקומות, כמו כפר-קיס, שהמתיישבים טימנו על חשבונם כמעט את כל ההוצאות הכרוכות בהתיישבותם.

כפי שאמרת, עברנו גם כמה כסלונות. כאשר התחלנו בפעולה זו, היו רק אנשים מעטים שהאמינו בה, כי זה היה חידוש, אולם אחרי 3-4 חדשים, כאשר ראו שהפעולה מתקדמת, בא אלינו גל גדול של אנשים שהתענינו בתנועה והגענו ל-9000 סאלונים, בערך. במידה שהסוכנות והמוסדות המתיישבים לא ידעו לקיים את הבטחותיהם, נפלו אנשים רבים. במידה שהמתיישבים יראו סדואגים להם, יש לדעת אפטרות להעביר מאות ואלפי אנשים להתיישבות הקיימת. לא נעמוד הסנה בפני הקמת ישובים חדשים, אך קיימת טאלה איך למלא את הישובים שכבר הוקמו, ולזה דרוש דבה אחד - דאגה לסיכון מתאים, כי לבלוקונים לא יכנסו אנשים וותיקים ואפילו לא העולים מהמעברות. הדבר ששני שיש לעשות - להסתדר להכניס את הפועלים העובדים מן העיר אל הכפר ישר לייצור קלאמי, ולכן יש צורך באמצעים; הדבר השלישי - להבטיח תעסוקה בזמן הראשון להתיישבות. הסוכנות הקציבה 50 לידות לכל מתיישב לקידום ענפי המסך, ובוזה יש הבטחה לתעסוקה במסך 3 ימים בשבוע.

ישנו זרם הפונה מן העיר אל הכפר. כל מזכיר מועצת פועלים בערים הגדולות יכול להוכיח, שפועלים וותיקים מסבנות העובי ופועלים מחודדים רוצים לצאת להתיישבות. לצערי, התנועה הקיבוצית איננה מסוגלת לקלוט בתוכה את כל האנשים הללו; היא איננה יכולה לקבל דוקא את טיפוז המספחות עם ילדים סרובים. ספריע לכך גם חוסר סיכון. עד עתה קיבלנו בשביל התנועה הקיבוצית אלף יחידות דיור, אשר חולקו לפי הזדמנים, ורק 500 התחילו לבנות. על כל יחידות דיור כזאת סקבל המסך 1200 לירות, וזה מספיק רק לסטח של 20 מ"ר, שאינו מספיק בהחלט. הדרישה הראשונה היא להעלות קודם כל, את חכום ההסתתפות בבניה. ההבטיחה העיקרית היא, כי עד עכשיו קיבלנו את יחידות הדיור, במידה שקיבלנו, לפי רשימות הנקלטים, אך בכדי לקלוט אנשים בתנועה הקיבוצית יש צורך דחוף לבנות את הבתים לפני שהם באים, או לפחות מיד עם בואם. יש צורך דחוף ב-2000-3000 יחידות דיור בשביל אלה שיעברו לתנועה הקיבוצית - החומר האנושי לבתים אלה ישנו. במידה שהמוסדות המתיישבים יקיימו רק סחצית הדרישות הסודקות ויסתדרו לתת תנאים מיוחדים לתנועה זו, מכיון שזוהי תנועה מיוחדת, יש אפשרות להעביר אלפי מספחות שנרסמו ומחכות לדיור.

נשארת בעיית הטיילואים בהתיישבות

המוסבתית החדשה.

מהו התקציב העומד לרשות המוסד המיישב להעברת מספחה במסגרת התנועה מן העיר אל הכפר? א. סולטק:

המוסד המיישב אינו סבדיל בין מספחה כזאת לבין מספחה אחרת העוברת להתיישבות. ה' פניגרי:

כמה עסקו המתיישבים במסך הסנה? א. סולטק:

הם עסקו בבנין, עבודות חוץ וסידורים במקום. ה' פניגרי:

האם התנועה הזאת נמצאת בטיפול מחלקת ההתיישבות של הסוכנות פסו כל ההתיישבות, או שהיא נמצאת בטיפול מוסד מיוחד? א. סולטק:

הינומה באה מצד ההסתדרות הכללית של העובדים, אבל אנו עובדים ביחד עם כל הזדמנים. ה' פניגרי:

ע.ע.

י. ריפתין:

מדברי מר פניגר מתברר, שהבעיה העיקרית היא בעיית הייכוון. מה היא הכתובה הקונקרטית שעליה צריך ללחוץ על מנת להחיש את קצב הכניין?

ה' פניגר:

ישנן שתי כתובות: 1. קצב הסוכנות; 2. מזרד העבודה.

סגן שר החקלאות - א. אפרתי:

ברצוני להוסיף כמה מלים לדברי מר פניגר, אולי אבהיר כמה דברים.

אני מציע הוועדה זו תספד בענינים התיישבותיים. מה שהסוכנות נוחנת לכל המתיישבים, היא נותנת גם למתיישבים אלה, חקופה הנחיינה חלוייה בכל מיני גורמים, גם בכסף וגם בתנאים אובייקטיביים. החאלות זעורה מר פניגר אינן קשורות עם ההתיישבות גופא, הן קשורות בתנאים מסויימים.

לגבי החנועה הקבוצתית, אין טפק שהחנועה הזאת יכולה להיות עכשיו לברכה, ואם אני זוכע על תופעה מסונה במקצת, שהחנועה הקבוצתית אינה כוכנה לקבל משפחות בעלות מספר גדול של ילדים, אינני מבין זאת, כיון שלו ילדים אלה היו באים לתנועה הקבוצתית במסגרת אחרת, היו מקבלים אותם, אבל רק חושב שלגבי משפחות גדולות צריך לנהוג כפי שנוהגים לגבי נוער עולה - הקבוצה צריכה לקבל ההחלפות בהחזקת ילדים עד גיל מסויים. זוהי בעיה חשובה, וצריך להעמיד בפני מחלקת עליית-הנוער.

אשר לייכוון, צדק מר פניגר שהבנייה

בתנועה הקבוצתית אינה נעשית במידה מספיקה. אני גם חושב שאנו מוכרחים להגדיל את ההחלפות בהוצאות הבניין, יתכן מאוד שהייכוון בתנועה הקבוצתית עולה קצת יותר ביוקר מאשר במחנה, אבל זה כדאי, כי זהו הדבר היחיד שהקבוצה הובעה, בעוד שלגבי ההתיישבות במחנה עלינו לדאוג לצידוד, העסוקה וכו'.

לגבי המתיישבים במסגרת החנועה כן

העיר אל הכפר, עלינו לדאוג לחני דברים: ייכוון טוב יותר מזה שסיפקנו עד עכשיו למתיישבים, כי יש הכדל בין עולה לבין אדם שבא מן העיר. נוסף לכך, אנו חייבים לדאוג לתנאים מסויימים, וראשית כל - עבודה. עד שהמשק יתפתח ויכניס, צריך לדאוג לתעסוקה; זה קשור ביצירת תנאים מסויימים, בסלילת כביש וכדומה. אם הוועדה רוצה לדון על ההתיישבות במסגרת החנועה כן העיר אל הכפר, היא צריכה לדון קודם על התנאים המסייעים: ייכוון, עבודה, חינוך וכד'. את התנאים האלה צריך לחפר במידה כזאת, הייכוון המפנה בגישה לבעיה זו.

אני רואה ענין רב בחיפוש רייכווני

כספים, אם ספרטים או בהחלפות של גורמים נוספים מחוץ לכסילה. חשוב מאוד לרכז כספים כאלה כדי לסייע למתיישבים.

ה' עילם:

אינני רוצה להיכנס כרגע לגופו של העניין, כי בסוף חודש ינואר,

כאשר משרד העבודה יניח בפני הוועדה אח הכניות העבודה לקראת השנה הבאה, הנושא הזה יחפוס מקום מכובד בדיוני הוועדה, אני רוצה להעיר רק שתי הערות: אחת לגבי התעסוקה ואחת לגבי הייכוון.

ע.ע.

לגבי החעסוקה, עד לפני זמן קצר הייתה חפיסה, כי אדם שהולך להתיישבות האלתו נפתרת מיד, אנחנו חלקנו על הנחה זו במשך זמן לא קצר, אבל התפיסה הזאת הוכרה זה לא כבר גם ע"י הנוסדות הכיישבים, והדאגה לצירופי העסוקה לתיישבים הפכה להיות דאגת משרד העבודה בשיתוף הנוסדות המיישבים, רק לפני כמה שבועות הפעלו מידורי העסוקה, אמנם בקנה-מידה לא מספק, כי בסיום שנת הכספים אין לרשותנו אמצעים מספיקים כדי לפתח עבודה רצינית כשסח זה, ברור שלקראת החקציב של השנה הבאה, תכנית העסוקה תהיה תכנית כוללת גם לגבי המתיישבים, כמובן, לא כהעסוקה חיצונית, אלא כהעסוקה בחחומי המיסק ומסביבו, קידום עניינים חקלאיים, וקידום תנאים כלליים כמו: דרכים, שבילים, טיוב הקרקע וכדומה, כלומר, במידה שיווצרו מידורי העסוקה למתיישבים, הכנסה היא שהם לא יהיו כהעזרות בימי עבודה סתם, אלא בצורה הבונה את התנאים מסביב למיסק. תכנית זו נמצאת כבר בשלב של עשייה, ולקראת השנה הבאה היא תופעל במידה מקיפה לפי הצורך בחחומי ההתיישבות למתיישבים הקיימים, ובעיקר כיצירת תנאים מושכים להתיישבות חדשה בקרב יושבי המעברות, הערים והמוזבות.

אשר לזיכרון בקיבוצים, היה דבר אחד לא נוח סגרים לחקלות: עבר זמן לא מועט בחוד שנת החקציב לטיקולים במוסדות כיצד לקבוע את הנפתח לחלוקת הדירות, ומשנקבע הדבר נשתנו במקצת הנסיבות, הנקודה החכורה ביותר הייתה ביטח אחר: הליך קטנים בארגון העבודה, פעם מחוך מחסור בחכרים ופעם מחוך חוסר בכספים, חלו הפסקות כבנין, וכחוצאה מההתיקרות קצב הבנין לא התקדם באותם המסדים כפי שצריך היה להתקדם בחנאים רגילים, באופן שיש כיום בקיבוצים התעסקות בבנייה לא רק בחור החחלות מאחלות של שנת החקציב הזאת, אלא כמצבים די מפגרים לגבי הקצבות של החקציב הקודם.

קיבלנו על עצמו לקיים כלל, שבחלקו קיימנו אותו לגבי הקיבוצים הצעירים גם השנה, לא להתעסק במתן הלוואות, אלא להתעסק בבנין ולתת מפתח לבית. עי"כ ניחן לארגן עם הקבלנים הגדולים בנייה מרוכזת יותר, באופן שאפשר יהיה לקדם את הבנייה בקיבוצים.

החלטנו גם לא לקיים יותר את האסליה, שהיתה נהוגה עד עכשיו, שהיו מדברים בזפת יחידות, אלא לראות את האוביקטים כמוחגי בחים ולא יחידות-דיוור, כלומר, להביא את הדבר לפשטות יחירה באורגניזציה של המעשה, לבטא את הנושאים החקציביים בצורה מחאימה למציאות, בדרך זו תהיה הבנייה בקיבוצים כתואמת יותר גם לצרכים וגם למועדי הקליטה.

לגבי כל מערכת העניינים בשטח השיכון, הן בהתיישבות והן בחחומים אחרים, אפשר לדון על כך בחור קטע מהנושא הכללי של תכניות משרד העבודה, ואם הוועדה תהיה מוכנה - אפשר לקיים את הדיון בישיבה הבאה, או בישיבה שלאחריה.

י. ריפתין: יש לי שתי הערות: בענין החעסוקה, אני חושב לנוסח: עבודות פנימיות, לא שאני כחנגד למגמה זו, אני מקדם אותה בברכה, אך אינני חושב שצריך להסתפק בזה.

אני מציע שהוועדה תתרום תחמה אחת לענין החנועה כן העיר אל הכפר - שהיא תבוא לידי מסקנות ברורות לגבי החסת קצב הבנין באותו מסגור ששם ישנו פיגור, אני מציע לקבל

וועדת העבודה

13.1.54

ע.ע.

את הצעת כר עילם כאופן חלקי, שלא נדון בישיבה הבאה בכל עניני השיכון, כי אם נחשק רק בכעיה שהזכרתי ונקבל מסקנות שתוכלנה להוות תרומה לבעיה זו.

הי"ד ה' ברבר:
לא נוכל להמשיך את הדיון בענין זה בישיבה הבאה, כי הוועדה מצטרך לטפל בענין המועצה לפי חוק הביטוח הלאומי. הדיון יחקייט כנראה ביום רביעי בעוד שבועיים.

(הישיבה נעלה בטעה 11.00)